

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 40Ek/1942/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121365410
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Šablová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6121365410.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská č. 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, právne zast. Remedium Legal s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti povinnému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, XXX XX D. – E. F., právne zast. WEBBER LEGAL s.r.o., so sídlom Duchnovičovo námestie 1, 080 01 Prešov, IČO: 50 680 552, o vymoženie 4.944,84 eur s príslušenstvom, vykonávanej súdnym exekútorom Mgr. Miloš Dubovec, so sídlom Exekútorského úradu Popradská 34, 821 096 Bratislava, pod sp zn. 28 EX 284/21, o sťažnosti povinného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 40Ek/1942/2021 zo dňa 16.03.2023, takto

rozhodol:

I. Súd sťažnosť povinného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 40Ek/1942/2021 zo dňa 16.03.2023 **z a m i e t a .**

II. Oprávnenému sa nárok na náhradu trov konania o sťažnosti povinného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 40Ek/1942/2021 zo dňa 16.03.2023 **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

1. Oprávnený sa prostredníctvom právneho zástupcu návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 21.05.2021 domáha od povinného vymoženiu 4.944,84 eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu - platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 36Up/1912/2020 zo dňa 03.11.2020. Súd vydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie dňa 17.06.2021.

2. Dňa 01.12.2022 doručil súdny exekútor exekučnému súdu návrh povinného na zastavenie exekúcie. Predmetný návrh povinný odôvodnil tým, že zmluva, ktorá bola podkladom pre vydanie exekučného titulu je v hrubom rozpore s Občianskym zákonníkom, zákonom č. 129/2010 Z.z., smernicou 2008/48/ES, judikatúrou SD EÚ. V prvom rade povinný namietal, že spotrebiteľský úver nebol platne zosplatnený podľa § 53 ods. 9 v spojení s ut. § 565 Občianskeho zákonníka, a preto nemohla byť pohľadávka z pôvodného veriteľa platne postúpená na nového oprávneného. Zároveň namietal, že oprávnený v konaní, v ktorom bol vydaný exekučný titul ani nepreukázal, že by došlo k platnému predčasnému zosplatneniu pohľadávky ku dňu postúpenia pohľadávky. Povinný ďalej namietal neplatnú inkorporáciu všeobecných obchodných podmienok, pretože ich povinný nikdy nepodpísal a neoboznámil sa s nimi pred podpisom zmluvy. Povinný taktiež namietal skutočnosť, či a ako pôvodný veriteľ konal s odbornou starostlivosťou podľa § 7, 8 a 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a teda či skúmal bonitu povinného. Na záver povinný namietal skutočnosť, že v zmluve nie je uvedená povinná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. a teda v zmluve absentujú predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Povinný si v súvislosti s návrhom na zastavenie exekúcie uplatnil trovy právneho zastúpenia.

3. Povinný dňa 16.12.2022 doručil doplnenie návrhu na zastavenie exekúcie, v ktorom uviedol, že uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. Plz. ÚS 1/2022 – 9 bolo prijaté až dňa 15.06.2022. Dovtedy

nebolo možné sa v exekučnom konaní úspešne domáhať prieskumu platobného rozkazu, ktorý vydal vyšší súdny úradník, resp. dovedy nebolo možné úspešne podať návrh na zastavenie exekúcie vedenej na základe exekučného titulu, ktorým je platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom. Povinný preto nemohol podať návrh na zastavenie exekúcie z dôvodov, ktoré uviedol v návrhu na zastavenie exekúcie zo dňa 24.08.2022.

4. Oprávnený sa k návrhu povinného na zastavenie exekúcie vyjadril. Vo svojom stanovisku uviedol, že nesúhlasí so zastavením exekúcie. Prostriedky obrany mohol povinný uplatniť v súdnom konaní, v exekučnom konaní ich zásadne nemožno uplatniť, pretože ich relevancia sa skončila vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stalo podkladom na exekúciu. Napriek tomu má oprávnený za to, že hoci je povinný spotrebiteľom, ochrana spotrebiteľa má svoje limity, nemôže byť bezbrehá a nemožno ju ponímať ako obranu proti ľahkovážnosti a nezodpovednosti s tým, že ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, avšak nemožno spotrebiteľovi poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu. Spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkolvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody, podrobne sa oboznámiť so všetkými ustanoveniami zmluvy a podľa toho rozumne konať, pričom neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktorú mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. Oprávnený zastáva názor, že povinný podal návrh na zastavenie exekúcie oneskorene a neuviedol nové skutočnosti ktoré nastali až po uplynutí 15 dňovej lehoty na podanie návrhu na zastavenie exekúcie.

5. Uznesením sp. zn. 40Ek/1942/2021 zo dňa 16.03.2023 súd návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietol a povinnému nárok na náhradu trov exekúcie v súvislosti s návrhom na zastavenie exekúcie nepriznal. Predmetné uznesenie súd (v osobe vyššieho súdneho úradníka) odôvodnil tým, že tu nie je daný dôvod pre čo i len čiastočné zastavenie exekúcie, keď exekučný súd nie je oprávnený realizovať vecný prieskum rozhodnutia, na podklade ktorého je predmetné exekučné konanie vedené. Inými slovami vyjadrené, exekučný súd nemá Ústavou SR dané postavenie akéhosi odvolacieho súdu, ktorý je oprávnený zasahovať do vecnej správnosti exekučného titulu. Vo väzba na plenárne rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. Plz. ÚS 1/2022 zo dňa 15.06.2022 exekučný súd nahliadnutím do spisu základného súdneho konania preskúmal spotrebiteľskú zmluvu, na podklade ktorej bol exekučný titul vydaný, a to aj napriek skutočnosti, že návrh povinného na zastavenie exekúcie nedisponuje odkladným účinkom vo vzťahu k výkonu exekúcie, nakoľko požiadavka vyslovená v ust. § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku môže viesť k faktickej vade začatia exekučného konania, resp. exekúcie. V súlade s judikatúrou preto skúmal preskúmal spotrebiteľskú zmluvu – Zmluvu o splátkovom úvere (spotrebiteľskom úvere) č. 5070621008, ktorú povinný uzatvoril dňa 04.05.2015 so spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. (právnym predchodcom oprávneného). Úverová zmluva bola uzatvorená bezúčelovo na poskytnutie peňažných prostriedkov (úveru) vo výške 4.000 eur. Úver bol poskytnutý za pevnú úrokovú sadzbu vo výške 16,40 %, resp. 17,90 %, ak dlžník nespĺní bankou vymedzené taxatívne podmienky pre poskytnutie zľavy z úrokovej sadzby. Celková ročná percentuálna miera nákladov dlžníka bola vymedzená vo výške 17,95%, pričom záväzok dlžníka mal predstavovať v celkovej výške sumu 7.811,38 eur. Konečná splatnosť úveru bola dojednaná ku dňu 24.05.2024, predpokladaná doba trvania zmluvy bola stanovená 108 kalendárnymi mesiacmi. Z obsahu spisu základného súdneho konania mal súd za preukázané, že oprávnený sa podaným návrhom na vydanie platobného rozkazu domáhal zaplata sumy 4.994,84 eur, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.319,73 eur od 25.03.2020 do zaplata, súdneho poplatku vo výške 148 eur a náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 653,70 eur. K námietke povinného týkajúcej sa neplatného zosplatenia úveru súd uviedol, že výzvou zo dňa 30.10.2019 bol povinný vyzvaný na úhradu dlžnej čiastky úveru vo výške 1.795,37 eur v lehote 15 dní od doručenia výzvy s tým, že ak dlžnú sumu neuhradí v stanovenej lehote, dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti (zosplateniu úveru). Následne bolo povinnému v súlade s ust. § 53 ods. 9 a ust. § 565 Občianskeho zákonníka zaslané oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (dokument zo dňa 02.12.2019) v celom rozsahu ku dňu 01.12.2019 vo výške 4.860,40 eur. Dňa 24.03.2020 došlo k uzatvoreniu Zmluvy o postúpení pohľadávky medzi právnym predchodcom oprávneného a aktuálnym oprávneným. Oprávnený v základnom konaní predložil v súlade s ust. § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 30.10.2019, ako aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru zo dňa 02.12.2019. Povinný síce namietal, že uvedené mu neboli doručené, súd však uviedol, že v súvislosti s vyššie uvedeným rozhodnutím ústavného súdu je však kompetencia exekučného súdu limitovaná a to posudzovaním neprijateľných

zmluvných podmienok výlučne len v intenciách ust. § 53 Občianskeho zákonníka, v opačnom prípade by už išlo o vecný prieskum. K námietke povinného týkajúcej sa neplatnosti inkorporácie Všeobecných obchodných podmienok súd uviedol že v článku III. ods. 1 Zmluvy o úvere zo dňa 04.05.2015 je uvedené „Súčasťou Zmluvy sú: a) Všeobecné obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne a.s. s účinnosťou od 1.1.2015, b) produktové obchodné podmienky pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne a.s. s účinnosťou od 1.1.2015 c) sadzobník a d) podmienky určené zverejnením, za ktorých sa bankový produkt poskytuje“. Z uvedeného je zrejmé, že VOP sú jednoznačne súčasťou Zmluvy o úvere, pretože postačuje, ak sú uvedené v konkrétnej zmluve, na ktoré zmluva ale musí výslovne odkazovať, pričom zmluva musí byť podpísaná, VOP musia byť spotrebiteľovi pri podpise zmluvy známe, alebo sú k návrhu zmluvy priložené, a to v okamžiku akceptácie zmluvy s tým, že obchodné podmienky sa stávajú súčasťou uzavretej zmluvy, ak sú v rámci zmluvného dojednanja vyhlásené za súčasť zmluvného textu, hoci neboli podpísané s tým, že musia byť dojednané v súlade so zákonom (viď rozsudok Súdneho dvora EÚ z 9. novembra 2016 vo veci C – 42/15). Ak teda strany uzatvorili zmluvu, ktorej podstatné náležitosti sú v listine podpísanej obidvomi stranami určené výslovným odkazom na samostatnú listinu, ktorá nebola podpísaná, nespôsobuje to bez ďalšieho neplatnosť tejto listiny za podmienky, že ich prejav vôle bol dostatočne určitý a zmluvný konsenzus pokrýva aj tieto dojednania. Stačí, že zmluvné strany ju vyhlásia za súčasť zmluvy v podpísanom texte vlastnej zmluvy (uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo 9/3019 zo dňa 27.05.2020). Pokiaľ teda povinný tvrdí, že VOP nie sú súčasťou zmluvného vzťahu, pretože neboli povinným podpísané, táto námietka neobstojí, pretože postačí, ak zmluva výslovne odkazuje na VOP, ktoré síce nemusia byť podpísané, ale zmluva musí na ne jasne a zrozumiteľne odkazovať, čo zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným spĺňa. K námietke povinného, že nebola zohľadnená jeho bonita v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov súd zopakoval, že v súvislosti s vyššie uvedeným rozhodnutím Ústavného súdu SR je však kompetencia exekučného súdu limitovaná a to posudzovaním neprijateľných zmluvných podmienok výlučne len v intenciách ust. § 53 Občianskeho zákonníka. Na základe takto určeného mechanizmu prieskumu však súd konštatoval, že predmetná spotrebiteľská zmluva neobsahuje žiadnu neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá by mohla mať relevantný vplyv na vymáhaný nárok a ktorá by mohla legitímne viesť k zastaveniu exekúcie v dôsledku neprijateľnej zmluvnej podmienky kategoricky zaradenej do ust. § 53 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o tvrdenie povinného, že bod 2.1. a 2.3. písm. a) produktových obchodných podmienkach pre hypotekárne a splátkové úvery predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. l) OZ účinného v čase uzavretia zmluvy) nepovažuje súd tieto body POP za neprijateľné, pretože tieto body len upravujú skúmanie bonity dlžníka a podmienky poskytnutia úveru (aby dlžník predložil doklady požadované bankou, najmä doklady o bonite, napr. potvrdenie zamestnávateľa o výške príjmu, daňové priznanie, výkaz o majetku a záväzkoch) a doklady, ktoré preukazujú existenciu a hodnotu predmetu zabezpečenia). O neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. l) OZ by mohlo ísť vtedy, ak by veriteľ (banka) požadoval od spotrebiteľa predloženie takých dokumentov, ktoré nemôžu byť reálne v dispozícii spotrebiteľa alebo sú pre neho iba ťažko dostupné. K námietke povinného, že zmluva o úvere neobsahuje v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd uviedol, ako už bolo vyššie uvedené, že v zmysle rozhodnutia Ústavného súdu SR je kompetencia exekučného súdu limitovaná a to posudzovaním neprijateľných zmluvných podmienok, výlučne len v intenciách ust. § 53 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného súd skonštatoval, že predmetná spotrebiteľská zmluva neobsahuje žiadnu neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá by mohla mať relevantný vplyv na vymáhaný nárok a ktorá by mohla legitímne viesť k zastaveniu exekúcie v dôsledku neprijateľnej zmluvnej podmienky kategoricky zaradenej do ust. § 53 Občianskeho zákonníka.

6. Proti uvedenému uzneseniu podal povinný v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že od 17.06.2021 do dňa podania sťažnosti, teda takmer po dobu 2 rokov je voči povinnému ako spotrebiteľovi vedená exekúcia bez toho, aby bol vymáhaný nárok posúdený osobou v postavení sudcu, čo je v zjavnom rozpore s právom EÚ, judikatúrou Súdneho dvora EÚ a so záväzkami, ktoré SR vyplývajú z členstva v EÚ. Povinný navrhol, aby súd o sťažnosti bezodkladne meritórne rozhodol, ale nie tak, aby uznesenie zrušil a vrátil vec späť na rozhodnutie vyššiemu súdnemu úradníkovi, pretože takto by iba prehýbil stav, ktorý je v rozpore s právom EÚ, keďže vo veci by opäť rozhodoval iba vyšší súdny úradník. Ako jedno zo zásadných pochybení vyššieho súdneho úradníka považuje povinný to, že tento zjavne nepreskúmal, na akých dôvodoch je založený exekučný titul vo vzťahu k doručovaniu jednotlivých právnych úkonov pôvodného veriteľa, čím dokonca porušil právo povinného

na spravodlivý proces a vo výsledku aj vec nesprávne posúdil, keď prišiel k záveru, že návrh na zastavenie exekúcie nie je dôvodný. Vyšší súdny úradník ako sám v uznesení uviedol, na jednej strane údajne odmietol vykonať prieskum toho, či uvedené dokumenty boli povinnému doručené, na druhej strane prišiel ten istý vyšší súdny úradník k záveru, že výzvou zo dňa 30.10.2019 bol povinný vyzvaný na úhradu a že bolo povinnému v súlade s ust. § 53 ods. 9 a ust. § 565 Občianskeho zákonníka zaslané oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (dokument zo dňa 02.12.2019) v celom rozsahu, z čoho má vyplývať, že uvedené bolo povinnému doručené. Uvedené dva názory vyššieho súdneho úradníka, ktorý na jednej strane odmietol vykonať prieskum doručovania ako sám uvádza, na druhej strane ale došiel k záveru o doručení, považuje za vnútorne rozporný a teda porušujúci právo povinného na spravodlivý proces. Rovnako uviedol, že ak vyšší súdny úradník uviedol, že „v základnom konaní predložil v súlade s ust. § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka výzvu na úhradu dlžnej sumy dňa 30.10.2019 ako aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru zo dňa 2.12.2019“ nie je im zrejmé, aký záver z toho má plynúť, čím považuje odôvodnenie za nedostatočné. Nie je im zrejmé, aký právny dôsledok má predloženie právneho úkonu bez dôkazu o doručení. Mal za to, že vyšší súdny úradník účelovo okresal prostriedky procesnej obrany povinného na skutkové tvrdenie, že jednotlivé právne úkony pôvodného veriteľa mu neboli doručené a že vyšší súdny úradník konajúci o návrhu na zastavenie exekúcie nemá čo preskúmať doručenie alebo nedoručenie jednotlivých právnych úkonov povinnému. Exekučným titulom je platobný rozkaz, ktorý neobsahuje z povahy veci žiadne odôvodnenie. Exekučný titul ale je na niečom založený. To niečo sú v zásade oprávneným ako žalobcom uplatnené prostriedky procesného útoku a dôkazy, z ktorých muselo vyššiemu súdnemu úradníkovi, ktorý exekučný titul vydal, vyplývať, že uplatňovaný nárok možno odôvodnenie predpokladať. Uplatňovaný nárok vo veci, v ktorom bol vydaný exekučný titul, bolo možné odôvodnene v čase jeho vydania predpokladať iba v prípade existencie aktívnej vecnej legitímácie oprávneného ako žalobcu. Termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru bol dojednaný v zmluve o spotrebiteľskom úvere na deň 24.05.2024. Z tohto kontextu je plne zrejmé, že bolo možné odôvodnene predpokladať existenciu uplatňovaného nároku iba v prípade, ak je pôvodný veriteľ platne zosplatnil spotrebiteľský úver, v opačnom prípade by pohľadávka z pôvodného veriteľa nemohla byť platne postúpená na oprávneného z dôvodu rozporu s ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Nakoľko platobný rozkaz neobsahuje žiadne odôvodnenie, je možné prísť iba k týmto logickým záverom, že: a) vyšší súdny úradník vôbec neskúmal otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, b) vyšší súdny úradník skúmal otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a prišiel k záveru tom, že táto je daná, keďže platobný rozkaz vydal a oprávnenému priznal požadovaný nárok. Ak vyšší súdny úradník vôbec neskúmal otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, je exekučný titul zjavne aktom svojvôle a exekúcia by zjavne mala byť zastavená z dôvodu podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku, a síce, že tu sú iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu, ale ak vyšší súdny úradník skúmal otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, k záveru o tom, že nárok možno odôvodnenie predpokladať, musel prísť na základe určitých uplatnených prostriedkov procesného útoku a na základe určitých dôkazov, ktoré by odôvodňovali záver, že pôvodný veriteľ platne zosplatnil spotrebiteľský úver pred termínom konečnej splatnosti. V zmysle platného práva pôvodný veriteľ mohol platne zosplatniť spotrebiteľský úver pred termínom konečnej splatnosti, okrem iného, v prípade dodržania postupu podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, dodržania postupu podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka a dodržania postupu podľa ust. § 7 a § 11 os. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré pojednávajú o skúmaní bonity spotrebiteľa veriteľom. Pokiaľ ide o dodržanie postupu podľa ust. § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ, v prípade, ak vyšší súdny úradník skúmal otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, musel nevyhnutne svoj záver o doručení jednotlivých právnych úkonov pôvodného veriteľa založiť len na základe nejakého dôkazu, ktorým podľa povahy veci (vo všeobecnosti) môže byť: a) doručienka alebo nejaký iný dôkaz preukazujúci skutočné doručenie uvedených právnych úkonov povinnému do dispozície povinného alebo b) zmluvná podmienka o fikcii doručenia. Žiadna doručienka ani žiadny iný dôkaz preukazujúci skutočné doručenie uvedených právnych úkonov povinného do jeho dispozície obsahom súdnemu spisu, v ktorom bol vydaný exekučný titul, nie je. Z tohto dôvodu ak vyšší súdny úradník skúmal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, svoje rozhodnutie musel založiť na zmluvnej podmienke o fikcii doručenia. Nakoľko platobný rozkaz ako taký neobsahuje odôvodnenie, existuje nezanedbateľné riziko, že platobný rozkaz je založený na zmluvnej podmienke a fikcii doručenia, ktorá nebola predmetom prieskumu zo strany osoby v postavení sudcu a nebola ani predmetom skúmania v exekučnom konaní, nakoľko vyšší súdny úradník rozhodujúci o návrhu na zastavenie exekúcie uvedené skúmať odmietol. Jediný iný výklad je svojvôľa vyššieho súdneho úradníka, ktorý platobný rozkaz vydal, ktorý následne v danej veci musel jednoznačne opomenúť skúmať aj otázku porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 smernice 2008/48/ES (podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú

bonitu spotrebiteľa a ktorý článok bol do nášho právneho poriadku implementovaný prostredníctvom § 7 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch) a následne teda musel opomenúť vyvodit' dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pričom uvedené je ex offio povinnosťou súdu v zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-679/18. Uvedené dôsledky ale musel vyšší súdny úradník rozhodujúci o návrhu na vydanie platobného rozkazu opomenúť vyvodit' aj v prípade, ak je platobný rozkaz založený na zmluvnej podmienke o fikcii doručenia, pretože z obsahu spisu je zjavné, že v danej otázke oprávnený ako žalobca neunesol bremeno tvrdenia a následne ani dôkazné bremeno. A j v tejto otázke ale vyšší súdny úradník rozhodujúci o návrhu na zastavenie exekúcie uvedené skúmať odmietol. V oboch prípadoch tak vyšší súdny úradník rozhodujúci o návrhu na zastavenie exekúcie porušil povinnosti, ktoré boli judikované Súdny dvorom EÚ. Nakoľko existuje nezanedbateľné riziko, že exekučný titul je založený na zmluvnej podmienke o fikcii doručenia, má za to, ako uviedol v návrhu na zastavenie exekúcie, že v rámci konania o návrhu na zastavenie exekúcie malo byť preskúmané, či je takáto zmluvná podmienka o fikcii doručenia platná alebo nie. Vyšší súdny úradník konajúci o návrhu na zastavenie exekúcie ale plne odignoroval toto nezanedbateľné riziko a odmietol vykonať tento prieskum zmluvnej podmienky o fikcii doručenia. V tomto kontexte mal za to, že uvedené porušuje právo povinného na súdny prieskum prípadne neprijateľnej zmluvnej podmienky, na ktorej bol platobný rozkaz založený a porušuje tak právo povinného na spravodlivý proces, keďže povinný nedostal odpoveď na podstatný a pre vec rozhodujúci argument, ktorým odôvodnil svoj návrh na zastavenie exekúcie. Povinný vo výsledku takýto postup považuje aj za právne nesprávny, nakoľko zjavne vyšší súdny úradník mal preskúmať otázku platnosti danej zmluvnej podmienky a vo výsledku mal prísť k záveru, že táto je neplatná, a teda mal exekúciu zataviť, keďže predčasná splatnosť nebola vyhlásená platne z dôvodu nedoručenia jednotlivých právnych úkonov pôvodného veriteľa podľa ust. § 53 ods. 9 a ust. § 565 OZ povinnému a následne nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere oprávneného, ktorý tak nedisponuje platným titulom k exekučne vymáhanej pohľadávke. Nakoľko existuje nezanedbateľné riziko, že exekučný titul bo vydaný bez toho, aby súd skúmal otázku porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 smernice 2008/48/ES a aby z toho vyvodil dôsledky, mal povinný za to, že v rámci konania o jeho návrhu na zastavenie exekúcie tieto dôsledky mali byť vyvedené. Vyšší súdny úradník konajúci o návrhu na zastavenie exekúcie ale odmietol vyvodit' právne dôsledky toho, že oprávnený v základnom konaní neunesol bremeno tvrdenia a následne ani dôkazné bremeno toho, či a ako pôvodný veriteľ skúmal bonitu spotrebiteľa, čím vec nesprávne posúdil a porušil právo povinného na spravodlivý proces, keďže povinný nedostal odpoveď na podstatný a pre vec rozhodujúci argument, ktorým odôvodnil svoj návrh na zastavenie exekúcie. Povinný vo výsledku takýto postup považuje aj za právne nesprávny, nakoľko zjavne vyšší súdny úradník mal tieto dôsledky vyvodit', pričom nakoľko v danej otázke oprávnený neunesol v základnom konaní bremeno tvrdenia a následne ani dôkazné bremeno, jedným z dôsledkov je neexistencia práva pôvodného veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť spotrebiteľského úveru, ktorá tak nemohla byť vyhlásená platne a následne nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na oprávneného, ktorý tak nedisponuje platným titulom k exekučne vymáhanej pohľadávke.

7. Oprávnený sa k sťažnosti povinného písomne vyjadril. Vo svojom stanovisku uviedol, že účelom exekučného konania je nútený výkon práva, ktoré bolo účastníkovi s konečnou platnosťou priznané v predchádzajúcom súdnom alebo inom konaní. Súd, ktorý koná vo veci exekúcie je príslušný konať iba ako exekučný súd, z čoho vyplýva, že exekučný súd nie je vecne príslušný konať vo veci ako súd vyššej inštancie. Ak by exekučný súd meritórne skúmal súlad plnenia, na ktoré zaväzuje rozsudok, či je v súlade s hmotným právom, pôsobil by exekučný súd ako súd konajúci o opravnom prostriedku voči rozhodnutiu, ktoré je exekučným titulom, čiže ako súd tretej inštancie. Podľa názoru oprávneného je potrebné rešpektovať právoplatné rozhodnutie súdu a prezumovať jeho správnosť, a teda že aj keď rozhodoval vo veci poverený súdny úradník (čo nie je ani v tom čase nebolo nič nezvyčajné), tak rozhodoval v súlade s procesnou a hmotnoprávnou normou. Odôvodnenie konajúcich súdov je riadne preskúmateľné, presvedčivé, no najmä vychádza z ustálenej právnej nauky, pokiaľ ide o následky spojené s nepodaním odporu, ako aj pokiaľ ide o preskúmanie neprijateľných zmluvných podmienok exekučným súdom v exekučnom konaní. Napriek tomu, že Ústavný súd SR v konaní vedenom pod sp. zn. PL ÚS 1/2022 vo veci zjednotenia právneho názoru k uvedenej problematike už dospel v zásade k vyriešeniu tejto právnej otázky, je potrebné pristupovať ku každému prípadu individuálne. Oprávnený poukázal vo svojom vyjadrení na rozhodovacia činnosť exekučného súdu a to odkazom na rozhodnutia v obdobných prípadoch, ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co/55/2020, ako aj dissent k nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 547/2012.

8. Povinný vo svojom vyjadrení k vyjadreniu oprávneného uviedol, že vyšší súdny úradník vo výsledku odmietol: 1) skúmať, či pôvodný veriteľ dodržal informovanú povinnosť stanovenú v ust. článku 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS a vyvodiť dôsledky, ktoré podľa vnútroštátneho práva vyplývajú z porušenia tejto informačnej povinnosti, (ktoré dôsledky predstavujú najmä, nie výlučne, že spotrebiteľský úver podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.) tak, aby táto sankcia spĺňala požiadavky stanovené v článku 23 citovanej smernice, 2) skúmať, či exekučný titul nie je založený na nekalých podmienkach, vyvodiť dôsledky, ktoré podľa vnútroštátneho práva vyplývajú z týchto nekalých podmienok, ktoré dôsledky predstavujú najmä, nie výlučne, že jednotlivé právne úkony pôvodného veriteľa neboli povinnému doručené, a teda spotrebiteľský úver nebol platne zosplatnený, a teda nakoľko v čase údajného postúpenia pohľadávky nenastal ani prirodzený termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, postúpenie pohľadávky bolo neplatné z dôvodu rozporu s ustanoveným § 17 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, resp. dospel k nesprávnemu právnemu názoru o doručení týchto právnych úkonov pôvodného veriteľa povinnému a 3) odmietol vykonať prieskum existencie porušenia povinnosti stanovenej v článku 9 citovanej smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa (ktorá povinnosť bola implementovaná do nášho vnútroštátneho právneho poriadku, najmä prostredníctvom ust. § 7 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch) pričom v konaní, v ktorom bol vydaný exekučný titul – platobný rozkaz, oprávnený ako žalobca neunesol bremeno tvrdenia a ani dôkazné bremeno o tom, či a ako pôvodný veriteľ splnil tieto svoje povinnosti, napriek tomu, že v zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C – 449/13 dôkazné bremeno v tejto otázke zaťažuje vždy len a výlučne veriteľa, nikdy nie spotrebiteľa), resp. vzhľadom na neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena v tejto otázke v základnom konaní zo strany oprávneného vyšší súdny úradník odmietol vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve (ktoré dôsledky predstavujú najmä, nie výlučne, že i) spotrebiteľský úver podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa považuje za bezúročný a bezpoplatkový podľa ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ii) pôvodný veriteľ nemohol platne vyhlásiť predčasnú splatnosť spotrebiteľského úveru vzhľadom na sankciu uvedenú v ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iii) pôvodný veriteľ nemohol platne postúpiť pohľadávku zo spotrebiteľského úveru vzhľadom na znenie ust. § 17 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, nakoľko termín prirodzenej konečnej splatnosti podľa zmluvy (24.05.2024) v čase postúpenia pohľadávky nenastal a ako už uviedli, pôvodný veriteľ ani nebol oprávnený vyhlásiť predčasnú splatnosť spotrebiteľského úveru tak, aby táto sankcia spĺňala požiadavky stanovené v článku 23 citovanej smernice napriek tomu, že a) exekučný titul – platobný rozkaz bol vydaný iba vyšším súdnym úradníkom, teda nie osobou v postavení sudcu, b) bola stanovená iba 15 dňová lehota na podanie odporu, c) odpor musel byť vecne odôvodnený a navyše c) exekučný titul – platobný rozkaz neobsahuje odôvodnenie (čo môže vzhľadom na povahu a význam verejného záujmu, ktorý je základom ochrany, ktorú spotrebiteľom priznáva újinné právo, v prejednávacom prípade najmä smernica 93/13 EHS a smernica 2008/48 zbaviť vnútroštátny súd povinnosti preskúmať dokonca aj ex offo, 4) skúmať prípadnú nekalú povahu zmluvných podmienok, ako aj či pôvodný veriteľ dodržal informačnú povinnosť stanovenú v ust. článku 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS a vyvodiť dôsledky, ktoré podľa vnútroštátneho práva vyplývajú z porušenia tejto informačnej povinnosti (pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky stanovené v článku 23 smernice 2008/48) ako aj 5) skúmať existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 smernice 2008/48, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve.

9. Podľa § 200 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

10. Podľa § 202 ods. 1 Exekučného poriadku v exekučnom konaní koná a rozhoduje vyšší súdny úradník, ak nejde o rozhodnutie o príklepe. Sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Pojednávanie súd nariaďuje, ak to pokladá za potrebné.

11. Podľa § 239 ods. 1 a 2 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

12. Podľa § 248 CSP o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

13. Podľa § 249 CSP súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 250 ods. 1 CSP ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

15. Súd prvej inštancie (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas (§ 242 CSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané (§ 240 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná (§ 239 ods. 1 a 2 CSP), po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 CSP, § 243 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k záveru, že sťažnosť nebola podaná dôvodne, a preto ju zamietol.

16. V prvom rade súd prvej inštancie poukazuje na to, že povinný sa voči začatej exekúcii môže brániť návrhom na zastavenie exekúcie. Exekučný poriadok však rozlišuje medzi návrhom podľa § 61k ods. 2 a návrhom podľa § 61k ods. 3. Kým v návrhu na zastavenie exekúcie, ktorý bol podaný v lehote 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, a teda má odkladný účinok (§ 61k ods. 2 Exekučného poriadku), môže povinný tvrdiť a preukazovať skutočnosti, ktoré nastali po vydaní exekučného titulu a ktoré by mali mať za následok zastavenie exekúcie podľa niektorého z dôvodov uvedených v § 61k ods. 1 Exekučného poriadku, čo je zároveň zákonným vyjadrením koncentračnej zásady uplatňovanej v exekučnom konaní. V návrhu na zastavenie exekúcie podľa § 61k ods. 3 Exekučného poriadku, podanom po uplynutí 15-dňovej lehoty od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie už môže uvádzať len skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí lehoty na podanie návrhu na zastavenie exekúcie s odkladným účinkom. Platná právna úprava rozhodovania o zastavení exekúcie súdom teda podľa § 61k Exekučného poriadku obsahuje ustanovenia o koncentrácii konania, podľa ktorých exekučný súd návrh na zastavenie exekúcie zamietne, ak povinný dôvody zastavenia exekúcie neuplatnil včas.

17. V konaní nebolo sporným (povinný uvedené v sťažnosti nenamietal), že návrh na zastavenie exekúcie podal po uplynutí 15-dňovej lehoty od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie a táto skutočnosť vyplývala aj z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise. Vyšší súdny úradník v napadnutom uznesení tak správne vyhodnotil, že návrh povinného na zastavenie exekúcie je návrhom podľa § 61k ods. 3 Exekučného poriadku, teda návrhom podaným po uplynutí 15-dňovej lehoty od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie. Tvrdenia povinného tak boli v dôsledku uvedeného limitované tým, že mohol uvádzať len také skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí lehoty 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie. Právna úprava povinnosti tvrdenia v rámci koncentračnej zásady vyjadrenej v § 61k ods. 2 Exekučného poriadku pri návrhoch povinného na zastavenie exekúcie je rigorózná, a teda súd návrh podaný oneskorene zamietne i keď tu dôvod na zastavenie exekúcie je (§ 61l ods. 3 druhá veta Exekučného poriadku).

18. „Koncentrácia konania vyplývajúca z ust. § 61k ods. 2 Exekučného poriadku sa prejavuje v tom, že povinný musí v návrhu na zastavenie exekúcie s odkladným účinkom t.j. v návrhu podanom do 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie uviesť všetky právne skutočnosti, ktoré nastali ku dňu podania návrhu. V ďalšom návrhu na zastavenie exekúcie môže povinný uplatniť iba právne skutočnosti, ktoré nastali po podaní predchádzajúceho návrhu. Ak právna skutočnosť tvrdená v návrhu na zastavenie exekúcie nie je predložená včas, exekučný súd na ňu neprihliadne s výnimkou skutočností, ktoré objektívne bez svojej viny nemohol uplatniť skôr. Ústavný súd plne rešpektuje postavenie spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch ako strany požívajúcej vyššiu súdnu ochranu z hľadiska jeho slabšieho právneho postavenia v spotrebiteľskom vzťahu, rovnako aj doktrínu ochrany spotrebiteľa vytvorenú medzinárodnými aj vnútroštátnymi súdmi. Na druhej strane považuje za nevyhnutné, aby aj spotrebiteľ dôsledne rešpektoval procesné limity práv a povinností ustanovených zákonom (v danom prípade Exekučným poriadkom)“ (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 106/2023).

19. Povinný v návrhu na zastavenie exekúcie a v sťažnosti namieta širokú škálu dôvodov, pre ktoré podľa jeho názoru treba exekúciu zastaviť, teda skutočnosti, ktoré existovali už v čase doručenia upovedomenia o začatí exekúcie. Z tohto pohľadu preto za irelevantné možno považovať námietky týkajúce sa materiálnej a formálnej nevykonateľnosti exekučného titulu, bez určenia konkrétneho nedostatku. Právna úprava povinnosti tvrdenia v rámci koncentračnej zásady vyjadrenej v § 61k ods. 2 Exekučného poriadku pri návrhoch povinného na zastavenie exekúcie je totiž rigorózna, a teda súd návrh podaný oneskorene zamietne i keď tu dôvod na zastavenie exekúcie je (§ 61l ods. 3 druhá veta Exekučného poriadku). V tomto smere tiež sťažnostný súd dáva do pozornosti, že koncentračná zásada exekučného konania bola už viackrát uznaná a akceptovaná aj v iných rozhodnutiach Ústavného súdu SR (napr. uznesenie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 149/2022 zo dňa 09. 03. 2022, uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 112/2022 zo dňa 16. 03. 2022, uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 287/2022 zo dňa 01. 06. 2022).

20. Neobstojí podľa názoru súdu argumentácia povinného, že až po vydaní uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. Plz. ÚS I/2022 – 9 zo dňa 15.06.2022 bolo možné úspešne podať návrh na zastavenie exekúcie vedenej na základe exekučného titulu, ktorým je platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom. Exekučný titul bol v predmetnom konaní vydaný dňa 03.11.2020, upovedomenie o začatí exekúcie bolo povinnému zo strany súdneho exekútora doručené daň 03.08.2021, pričom návrh na zastavenie exekúcie zo strany povinného bol súdnemu exekútorovi doručený a dňa 24.08.2022 (dva mesiace po prijatí zjednocujúceho stanoviska Ústavného súdu SR). Zjednocujúce stanovisko ústavného súdu bolo prijaté práve na základe predošlej argumentácie povinných v iných exekučných konaniach o možnosti preskúmať v exekučnom konaní platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom v spotrebiteľskom spore, proti ktorému nebol podaný odpor. Práve na základe odlišných rozhodnutí ústavného súdu v tejto otázke došlo k prijatiu spomínaného zjednocujúceho stanoviska. Preto nemožno namietat, že pred jeho vydaním nebolo možné úspešne podať návrh na zastavenie exekúcie vedenej na základe exekučného titulu, ktorým je platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom.

21. Aj napriek vyššie uvedeným skutočnostiam s poukazom na argumentáciu povinného súd udáva, že vydanie platobného rozkazu (exekučného titulu) v upomínanom konaní je plne v kompetencii vyššieho súdneho úradníka, ktorému toto oprávnenie vyplýva priamo z ustanovenia § 15 ods. 6 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínanom konaní a o doplnení niektorých zákonov. Sťažnostný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozsudok Európskeho súdneho dvora z 18.02.2016, Finanmadrid EFC, C 49/14, EU:C:2016:98, bod 45), ktorý vyslovil, že zachovanie potrebného účinku smernice 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách bráni tomu, aby vnútroštátna právna úprava umožňovala vydanie platobného rozkazu bez toho, aby mal spotrebiteľ v akomkoľvek štádiu konania možnosť požívať záruku, že sudca pristúpi k preskúmaniu neprítomnosti nekalých podmienok v dotknutej zmluve. V dôsledku toho okolnosť, že vnútroštátna právna úprava priznáva právomoc v oblasti vydávania platobných rozkazov súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu, nemôže ohroziť zachovanie potrebného účinku smernice 93/13/EHS, keďže je preskúmanie neprítomnosti nekalých podmienok v dotknutej zmluve sudcom stanovené v prípade odporu proti platobnému rozkazu. Ak spotrebiteľ odpor nepodá, sudca následne nebude môcť uskutočniť ex offo preskúmanie neprítomnosti nekalých podmienok v dotknutej zmluve. Z judikatúry ESD je zrejmé, že vyšší súdny úradník je oprávnený vydať platobný rozkaz, ak mu to umožňuje vnútroštátna právna úprava, čo je v danom prípade nepochybne splnené, pričom spotrebiteľ musí mať možnosť požívať záruku, že sudca pristúpi k preskúmaniu nekalých podmienok v spotrebiteľskej zmluve. Povinný ako spotrebiteľ mal v tomto prípade možnosť požívať záruku sudcovského prieskumu spotrebiteľskej zmluvy, ak by bol podal odpor voči platobnému rozkazu, čiže bolo otázkou jeho slobodnej vôle, či túto možnosť využije, avšak povinný napriek poučeniu o možnosti podania odporu v rozhodnutí vyššieho súdneho úradníka túto možnosť nevyužil. Súdny dvor v rozsudku C-347/18 (Salvoni) potvrdil, že ochranu spotrebiteľa nie je nevyhnutné vnímať absolútne a podmieňovať tomu vykonávanie ďalších úkonov vnútroštátnych súdov, a to na úkor zákonného rozsahu oprávnení súdov.

22. Súd ďalej udáva, že posúdenie záväzkovo právneho vzťahu oprávneného a povinného ako vzťahu spotrebiteľského má zrejmy význam aj pre samotný postup súdu - vyššieho súdneho úradníka, ktorý je však v rámci preskúmania návrhu na vykonanie exekúcie viazaný postupom upraveným v jednotlivých ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. ustanovením § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku, ktorými zákonodarca reflektoval vývoj judikatúry vnútroštátnych súdov aj Súdného dvora EÚ, pokiaľ ide o možnosti ochrany spotrebiteľa aj na úrovni prebiehajúceho exekučného konania a z ktorého vyplýva existencia zákonného dôvodu na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie po zistení, že predmetný

exekučný titul bol vydaný v konaní, v ktorom nebolo možné namietať alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky a existencia neprijateľných podmienok má vplyv na vymáhaný nárok, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Týmto ustanovením je určený rozsah prieskumu exekučného titulu (platobného rozkazu) vydaného v spotrebiteľskom spore zo strany exekučného súdu, ktorý je na rozdiel od základného súdneho konania značne limitovaný. Povinný preto nemôže v exekučnom konaní uplatňovať všetky hmotnoprávne a formálno-právne námietky, ktoré mohol a mal v zmysle vyššie uvedeného uplatniť v pôvodnom konaní, a to z dôvodu, že vo vykonávacom konaní je predmetom rozhodovania nútené uskutočnenie výkonu príslušného vykonateľného rozhodnutia.

23. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd udáva, že vyšší súdny úradník napriek skutočnosti, že návrh zo strany povinného bol podaný oneskorene, vykonal prieskum exekučného titulu s poukazom na s ust. § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku a vo svojom rozhodnutí sa dokonca nad rámec tohto ustanovenia vysporadúval aj s otázkami, ktoré nemajú súvis s inštitútom neprijateľných zmluvných podmienok. Prípadné nedodržanie zákonných a im zodpovedajúcich zmluvných podmienok v úverovom vzťahu (za predpokladu, ak by aj dodržané neboli) totiž nespadá pod skúmanie neprijateľnosti zmluvných podmienok tak, ako to na myslí ust. § 53 Exekučného poriadku (napríklad ak spotrebiteľ argumentuje tým, že neboli dodržané podmienky pre zosplatnenie úveru, argumentuje vlastne tým, že neboli dodržané zákonné, resp. im zodpovedajúce zmluvné podmienky pre zosplatnenie úveru. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa posudzuje z hľadiska či už v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy zmluvné podmienky tam uvedené boli alebo neboli prijateľné. T.j. absolútna neplatnosť zmluvnej podmienky je daná už v čase vzniku spotrebiteľského zmluvného vzťahu. Ak je zmluvná podmienka neprijateľná, tak je neprijateľná od počiatku, nakoľko následkom jej neprijateľnosti je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka jej absolútna neplatnosť (ktorá nastáva od počiatku, ex tunc), nemôže sa stať neprijateľnou dodatočne. Vyplýva to napokon aj z ustanovenia § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka, kde sa okrem iného hovorí, že neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí vzhľadom na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy, ako aj z článku 4 bod 1. smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách obsahujúcom obdobné ustanovenie.

24. Ak teda povinný v návrhu na zastavenie exekúcie argumentuje okolnosťami, že vyšší súdny úradník neskúmal, na akých dôvodoch je založený exekučný titul vo vzťahu k doručovaniu jednotlivých právnych úkonov pôvodného veriteľa týkajúcich sa procesu zosplatnenia, či bola dodržaná informačná povinnosť stanovená v ust. § 10 ods. 2 smernice, či bola posúdená úverová bonita spotrebiteľa, v zmluve absentujú predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov... nejde v žiadnom prípade o neprijateľné zmluvné podmienky, ale okolnosti dodržania či nedodržania zmluvných a zákonných ustanovení, ktoré otázky nespádajú do právomoci exekučného súdu, ktorého právomoc je oklieštená ust. § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku.

25. Povinný po doručení platobného rozkazu (tento prevzal dňa 20.11.2020) nekonal v súlade so zásadou „vigilantibus iura scripta sunt“ t.j. „právo patrí bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Ako už súd vyššie uviedol, brániť sa povinný začal až v štádiu exekúcie, v ktorom sú už možnosti jeho obrany obmedzené. Totiž aj keď i pri exekučných tituloch vydaných všeobecnými súdmi SR (ust. § 45 ods. 1 Exekučného poriadku) možno v exekučnom konaní uplatňovať ochranu spotrebiteľa, jej rozsah je v zmysle ust. § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku, oproti základnému konaniu značne zúžený. Podľa ust. § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku totiž nie je možné viesť exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom nebolo možné namietať alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky a existencia neprijateľnej podmienky má vplyv na vymáhaný nárok, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Možnosť nelimitovaného vecného prieskumu právoplatného platobného rozkazu vydaného vyšším súdnym úradníkom v upomínacom konaní v spotrebiteľských veciach by v konečnom dôsledku spôsobil zbytočnosť inštitútu odporu v daných veciach. Tak široký (neobmedzený) záber posudzovaných skutočností, ktoré uvádzal povinný, nevyplýva ani z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PLz. ÚS 1/2022 zo dňa 15.06.2022, ani z právnych viet rozsudku Súdného dvora EÚ zo dňa 20.09.2018 sp. zn. C – 488/2017. Ani na základe jedného z uvedených prameňov aplikácie práva nemožno vyvodiť povinnosť exekučného súdu preskúmať platobný rozkaz, resp. spotrebiteľský vzťah na základe ktorého vznikol exekučný titul, v inom rozsahu než v tom, že prípadná existencia neprijateľnej zmluvnej podmienky (len existencia neprijateľnej zmluvnej podmienky sama o sebe nie je spôsobilou skutočnosťou k zastaveniu exekúcie) musí mať vplyv na samotný vymáhaný nárok. V tejto súvislosti ale

možno dať za pravdu povinnému, že rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka je nekonzistentné, ak na jednej strane konštatoval, že exekučný súd nepreskúmava skutočnosti pred vznikom exekučného titulu a na druhej strane sa nimi vecne zaoberal.

26. Súčasne, sťažnostný súd poukazuje na to, že povinný v návrhu na zastavenie exekúcie nekonkretizoval žiadne neprijateľné podmienky, ktoré mali byť obsahom zmluvy o úvere, na podklade ktorej bol vydaný exekučný titul a navyše by mali vplyv aj na vymáhaný nárok. V tomto smere treba poukázať na závery prijaté v uznesení Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 619/2023 zo dňa 23. 11. 2023, a to, že „Hoci možno súhlasiť s tým, že ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami je za určitých podmienok realizovateľná aj v exekúcii, hranica posúdenia neprijateľných zmluvných podmienok musí byť naviazaná na ich jasné vyjadrenie zo strany spotrebiteľa v jeho podaniach v exekučnom konaní.“ „V konečnom dôsledku kvalita súdnej ochrany vždy nevyhnutne musí v istej miere zodpovedať tomu, v akej kvalite sa hoc aj spotrebiteľ takejto ochrany domáha. Obdobne záväzok vysokej ochrany spotrebiteľa neznamena, že táto ochrana sa má poskytnúť aj vtedy, ak spotrebiteľ svoje námietky či už voči neprijateľnej zmluvnej podmienke alebo vôbec voči svojej povinnosti plniť svoj záväzok celkom nekonkretizovane formuluje až v exekučnom konaní alebo dokonca až obdobne nesústreďene v konaní o ústavnej sťažnosti. Opačný prístup by popieral subsidiaritu poskytovania súdnej ochrany v jej jednotlivých štádiách.“ V intenciách tohto rozhodnutia Ústavného súdu SR tak nie je úlohou exekučného súdu aktívne „hľadať“ v spotrebiteľskej zmluve neprijateľné zmluvné podmienky, ale túto povinnosť má práve povinný, ktorý musí označiť neprijateľné zmluvné podmienky majúce vplyv na vymáhaný nárok. Totiž len tieto neprijateľné zmluvné podmienky môžu byť dôvodom pre zastavenie exekúcie (v celom rozsahu alebo v časti).

27. Podporne sťažnostný súd uvádza, že napriek skutočnosti, že povinný v návrhu na zastavenie exekúcie nekonkretizoval zmluvnú podmienku, ktorá je podľa jeho názoru neprijateľná a má vplyv na vymáhaný nárok, možno konštatovať, že vyšší súdny úradník prieskum neprijateľných zmluvných podmienok v samotnej úverovej zmluve, ako aj jej súčasťach vykonal a neidentifikoval zmluvnú podmienku, ktorá by bola neprijateľná a zároveň mala vplyv na vymáhaný nárok. Takúto zmluvnú podmienku neidentifikoval ani sťažnostný súd.

28. V nadväznosti na vyššie uvedené tak treba sumarizovať, že predmetná exekúcia sa začala a je naďalej vedená dôvodne, a teda exekučný súd nemôže oprávnenému odoprieť právo domáhať sa súdnej ochrany pri výkone súdom priznaného práva, pričom je na rozhodnutí oprávneného či toto právo bude aj realizovať. Oprávnený si v exekučnom konaní iba uplatňuje právo priznané mu právoplatným a vykonateľným exekučným titulom, t.j. realizuje svoje právo. Nekona v rozpore s právom. V dôsledku uvedeného povinná musí strpieť výkon tohto exekučného titulu, ktorý preukázateľne po jeho vydaní v celom rozsahu nesplnila dobrovoľne.

29. Ďalej je potrebné zdôrazniť, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na úspech v spore, resp. právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom strany sporu, ani záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy strán sporu. Tu súd poukazuje na stabilnú rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR (napr. sp. zn. II. ÚS 4/94, sp. zn. II. ÚS 3/97, sp. zn. I. ÚS 204/2010), ktorý konštantne uvádza, že „nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich.“ Ďalej je potrebné uviesť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamena, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, *Recueil III/1997*). Európsky súd pre ľudské práva teda tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho

rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a HiroBalani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. III. ÚS 209/04, sp. zn. IV. ÚS 112/05, sp. zn. I. ÚS 380/08, sp. zn. III. ÚS 172/2010, či sp. zn. II. ÚS 537/2010).

30. Uvedenými úvahami preto sťažnostný súd dospel k záveru o nedôvodnosti podanej sťažnosti povinného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 40Ek/1942/2021 zo dňa 16.03.2023, a preto túto sťažnosť zamietol v celom rozsahu.

31. Podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

32. Pretože súd prvej inštancie sťažnosť povinného zamietol, nárok na náhradu trov konania o sťažnosti by súd priznal oprávnenému ako úspešnej strane. Nakoľko však z exekučného spisu vyplýva, že oprávnenému žiadne trovy v súvislosti s konaním o sťažnosti povinnej nevznikli (v rámci vyjadrenia k sťažnosti si náhradu trov neuplatnil), súd v súlade s princípom uvedeným v článku 17 CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodol tak, že oprávnenému náhradu trov konania o sťažnosti nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku). (8